

HAKANIEMEN TORIPARKKI - TORIKAUPPIAIDEN MIELIPIDEKYSELYN TULOKSET

Kysely suoritettiin kirjallisesti jakamalla torikauppiaille kyselylomake kirjallisesti kolla 20 ja 21. Vastauksia tuli 13 kpl:

kannatan hanketta 1 kpl, vastustan hanketta 11 kpl ja kannatan hanketta varauksin 1 kpl

Tässä sitaatteja torikauppiaiden vastauksista. Osa sitaateista on saatu suullisesti, koska olivat unohtaneet palautteen kotiin/eivät olleet täyttäneet sitä lainkaan, mutta halusivat kertoa kantansa suullisesti:

- Rakennushanke supistaa liiketoimintaa kuolettavasti, minkä seurauksena vanhat yrittäjät lopettavat toimintansa eivätkä ole aikeissa palata remontin jälkeen takaisin toriparkin valmistuttua
- Toriasiakkaat käyttävät julkisia kulkuneuvoja eivätkä kaipaa pysäköintihallia;
- Helsingin kaupunki ei ole antanut takeita, että vanhojen kauppiaiden toripaikat ja vuokrat säilyvät entisellään.
- Valmistumisaikataulusta ei ole takeita
- Kuulin että hallilaiset eivät puolla hanketta. Meitä huijattiin kokouksessa!
- Työmaan melu haittaa kaupankäyntiä eikä marjoista pysty pesemään rakennuspölyä pois. Näistä seuraa asiakaskato.
- Rakennusvaiheen aikana torikaupan hiljeneminen on todennäköistä ja valmistumisen jälkeen torikaupan palautuminen nykyiselle tasolle vie useamman vuoden. Korvaava väistötila ei tule menestymään työmaan vieressä. Kaikkien torikauppiaiden toimeentulo on uhattuna useammaksi vuodeksi. Toriasiakkaiden mielipiteenä on, etteivät he halua mitään torin normaalitoimintaa haittaavia tekijöitä.
- Pelko rakennusaikataulun pitävyydestä ja valmistumisen venymisestä: kuinka tulla toimeen ilman kauppaa (lue: rahaa)?
- Katoaako asiakkaat ja kauppiaat? Jos vanhat kauppiaat eivät palaa, mistä löytyy uudet yrittäjät, jotka jaksavat päivästä toiseen, kuutena päivänä viikossa, rakentaa ja purkaa myyntikojut - satoi tai paistoi?
- Onko järkeä kitua 3-4 vuotta torilla remontin jaloissa, jos kaupunki ei anna takeita, että remontin jälkeen vanhat torikauppiaat ovat etuoikeutettuja saamaan omat toripaikat takaisin nykyisellä vuokratasolla? Jos paikkajärjestelyt muuttuvat, on vanhojen kauppiaiden saatava valita paikkansa ensin ja jäljelle jäävät paikat kaupunki voi vuokrata uusille halukkaille - jos tulijoita ylipäättään on
- Väliaikaisen toripaikan välit pitää olla niin et myyntiä on joka sivulle

Lemminkäisen esittelemää Toriparkki-suunnitelmaa vastustaa vakinaisista torikauppiaista n. 85-90%, koska hankesuunnitelma on monilta osin puutteellinen eikä tarjoa vastauksia kauppiaiden huoliin.

Kyselyssä nousi esiin muutama pääkohta, joita ei suunnitelmassa ole selvitetty / huomioitu lainkaan tai ei ainakaan riittävästi. Tässä päähuolet:

Toriparkkihankkeen tarpeellisuus

- Mihin hankkeella tähdätään? Nyt haetaan suostumusta hankkeelle, joka ei edistä torikauppaa, ainakaan lähimpään 3-5 vuoteen;

- Onko hanke järkevä alueen asukkaiden, liike-elämän ja torikauppioiden kannalta? Korkeat kustannukset arvelluttavat mikä yleensä tarkoittaa kohonneita vuokria ja jos Toriparkille käy kuten Töölön parkkihallille, ei Hakaniemen liike-elämä eikä alueen asukkaat saa hankkeesta luvattua nostetta;
- Hakaniemen torin yhteydessä oleva parkkihalli on tälläkin hetkellä vajaakäytössä, kun pysäköintihallissa toimii Leikkiluola ja salibandy-halleja kun autopaikoille ei ole kysyntää;
- Hakaniemen SOK-Elannon tavaratalon pysäköintihalli on empiiristen tutkimusten mukaan poikkeuksetta tyhjä tai lähes tyhjä vuorokauden ajasta riippumatta;
- Kallion virastotalon Q-parkin parkkihallissa on aina tilaa;
- Millä perusteella Toriparkki lisää alueen vetovoimaa ja asiakkaita torille, jos siihen ei ole kyenneet nykyisetkään pysäköintilaitokset?
- Hakaniementori on alueen asukkaiden henkireikä ja elävä keidas keskellä kivikylää. Monelle ikäihmiselle torilla käynti on päivän kohokohta ja sosiaalisen elämän tärkeä pala. Kuinka varmistetaan, että toritoiminnan jatkajia on rakennustöiden valmistuttuakin?
- Monissa kaupungeissa on toriparkki-hanke toteutettu, joten vertailutietoa on kerättävissä hankkeen kokonaisvaikutuksia arvioitaessa;

Rakennustöiden vaikutus torikauppioiden elinkeinon

- Suunnitelmissa ei ole selvitetty tai edes otettu pohdittu torikauppioiden elinkeinotoiminnalle aiheutuvia tappioita;
- Suunnitelmissa ei ole selvitystä, kuinka muissa kaupungeissa jo toteutetut toriparkki-hankkeet ovat vaikuttaneet tori- ja hallikauppaan. Kauppioiden tekemä soittokierros eri kaupunkien torikauppiasyhdistyksiin ja kaupunkien kauppahalliyhtiöihin kertoi, että kesäaikana liikevaihto putosi keskimäärin 35-40% turistien kannatellessa kesäkauppaa ja talviaikana liikevaihdon lasku oli dramaattisempi, kun asiakaskunta muodostui pääasiassa alueen vakinaisista asukkaista;
- Jokaisessa toriparkki-kaupungissa iso osa vanhoista kauppiaista lopetti torikaupan rakennustöiden aikana, koska kauppa ei käynyt väistötorilla. He eivät myöskään palanneet takaisin remontin valmistuttua. Osassa näistä kaupungeista tori on tyypistynyt muutaman kauppiaan ylläpitämäksi torsoksi ja torikauppa on käytännössä loppunut. Syiksi nousi esiin asukkaiden muuttuneet tottumukset: he oppivat rakennustöiden aikana hankkimaan tuoretuotteet muualta;
- Varoittavat esimerkit löytyy mm. Vaasasta ja Mikkelistä, jossa torikauppa on tyrehtynyt lähes kokonaan. Kaupungin torikaupasta vastaava virkamies totesi, että heidän olisi kannattanut sitouttaa torikauppiat palaamaan takaisin remontin jälkeen jollain taloudellisella porkkanalla. Tori menetti käytännössä kaikki kauppiat ja elinvoimansa rakennustöiden aikana, kun väistötori ei toiminut ja asiakkaat hakeutuivat torin ympäristössä oleviin marketteihin. Kauppiat kärsivät niin suuria tappioita, ettei heidän talous sitä kestänyt ja he joutuivat lopettamaan liiketoiminnan;
- Toriparkki erityisesti avolouhostyönä on merkittävä uhka Hakaniemen torikaupan jatkuvuudelle ja tämä riski olisi syytä ottaa huomioon hanketta arvioitaessa.

Suunnitellun väistötorin luvallisuus ja toiminnallisuus torikaupapaikkana

- Viranomaisten kanta suunnitelmiin on selvittämättä. Vähintään terveysviranomaisten, Rakennusviraston ja Pelastuslaitoksen puolta

väistötorille on hankittava, ennen kuin hankkeen vaikutuksia torikaupalle on mahdollista arvioida. Nyt väistötoria esitellään ikään kuin sille olisi viranomaisten hyväksyntä, vaikka suunnitelmaa ei ole heille edes esitelty;

- Asettaako viranomaiset väistötorille vaatimuksia tai reunaehtoja kuten tuotteiden suojaaminen, meluarvot, pölyn määrä, saako rakennustyöt olla käynnissä myyntiaikana vai asetetaanko työmaalle rajoituksia pölyn/melun suhteen;
- Myytävästä artikkelista riippuen kauppiaille on erilaisia tarpeita myyntitilan suhteen alkaen myyntipaikan koosta, muodosta, myyntisuunnista ja myyntipäivän aikaisesta tavaratäydennyksestä jne. Väistötorisuunnitelmassa ei ole selvitetty kauppiaiden todellisia tarpeita eikä näin ollen ole tietoa siitä, mahtuvatko edes kaikki vakituiset kauppiat suunnitellulle väistöalueelle puhumattakaan kausimyyjistä. Kyse on kuitenkin monien perheiden toimentulosta, joten kauppiaita kiinnostaa tietää kovat faktat: ovatko he antamassa suostumusta hankkeeseen, joka tarkoittaa heidän oman elinkeinon päättymistä?

Rakennustöiden aikataulu

- Toriparkin rakennustyöt tarkoittaa torikaupalle usea vuoden liikevaihdon alentumista, joten hankkeen kaupalliset perustelut myös torikaupan näkökulmasta pitää olla varmemmalla pohjalla kuin arvailujen varassa;
- Mitä jos hanke viivästyy ja tappiollisia myyntikuukausia tulee enemmän kuin on arvioitu?
- Toripäällysteen asennustöiden aikataulu on avoinna: sotkeeko sekin yhden kesän myynnin?

Saatteksi

Tässä on pääkohdat torikauppiaiden mieltä painavista seikoista. Nämä asiat eivät käyneet selviksi hankkeen esittelytilaisuudessa Graniittilinnassa, minkä vuoksi lukuisat kauppiat halusivat selvittää näkemyksiään nukuttuaan yön yli ja pohdittuaan hanketta kaikessa rauhassa. Toivottavasti tämä esitys selvittää kaupungin johdolle torikauppiaiden huolia ja toiveita, jotka liittyvät Toriparkki-hankkeeseen.

Kunnioittaen,

Hakaniemen torikauppiat

P.S.T.A

Juha Pettersson, torikauppias vuodesta 1993